

Všeobecná ženijní podpora

T2/12 - Projektování a výstavba dočasných a stálých zařízení pro ubytování

Cvičení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Cíl cvičení:

- Objasnit význam projektování a výstavby dočasných polních staveb.
- Objasnit význam ochranných staveb včetně jejich rozdělení.

Obsah cvičení

1. Úvod
2. Ubytování - všeobecně
3. Ochrana základů
4. Ochranné stavby a jejich rozdělení
5. Závěr

1. Úvod

Projektování i samotná výstavba dočasných a stálých zařízení pro ubytování patří mezi úkoly všeobecné ženijní podpory plněné jak jednotkami ženijního vojska, tak především jednotkami logistiky.

Ženijní vojsko se podílí na této činnosti technikou, materiálem a vyškoleným personálem. Projektovou dokumentaci zpracovává logistika útvaru, která ji poté dává ke schválení veliteli. Ženisté se na úkolu projektování pouze podílejí.

Dočasná a stálá zařízení pro ubytování v operacích se řadí do problematiky ochrany vojsk.

1. Úvod

Ochrana vojsk je obecně (spolu s velením a řízením, zpravodajstvím, plánováním, manévrem a palbou, volbou cílů, informačními operacemi, civilně vojenskou spoluprací, veřejnými informacemi a podporou udržení sil) **jednou ze společných funkcí veškerých vojenských operací.**

Její plánování a realizace přijatých opatření spadá do odpovědnosti velitelů a štábů na všech stupních velení.

Ochrana vojsk je tedy záležitostí všech druhů vojsk a jednou z klíčových podmínek úspěchu každé operace.

1. Úvod

Ochrana vojsk je definována jako souhrn opatření a prostředků určených k minimalizaci zjištění možného cíle protivníkem, zranitelnosti osob, zařízení, výzbroje a techniky a činností před jakýmkoli ohrožením za každé situace a k zachování akceschopnosti a bojeschopnosti vojsk.

Cílem ochrany vojsk je maximální snížení účinnosti působení protivníka na vlastní vojska, odstranění následků napadení, zachování nebo obnova bojeschopnosti a ochrana vojsk před nežádoucími účinky vlastních zbraní a bojové techniky.

1. Úvod

Ochrana vojsk zahrnuje:

- ochranu proti zbraním hromadného ničení (včetně ochrany proti průmyslovým nebezpečným látkám)

- ochranu proti konvenčním zbraním a vysoce přesným zbraním

- ochranu proti elektronickému působení a klamání protivníkem

- ochranu proti nežádoucím účinkům vlastních zbraní a bojové techniky

- požární a policejní ochranu

- ochranu zdraví

1. Úvod

Ochrana vojsk je také jedním z klíčových prvků pro zajištění bezpečnosti všech sil a prvků nasazených v rámci nebojové operace.

Opatření ochrany vojsk se realizují formou všeobecných nebo zvláštních opatření. Jak všeobecná, tak zvláštní opatření, realizují nasazené vojenské síly vlastními silami a prostředky nebo mohou být tato opatření realizována formou podpory.

1. Úvod

Součástí ženíjních opatření ochrany vojsk je budování ochranných staveb. Jejich typy, konstrukce a technologie budování doznaly vzhledem k orientaci soudobých operací zásadních změn ve smyslu účelu.

Zatímco v **bojových operacích** je tímto účelem prioritně zachování použitelnosti osob a prostředků pro vedení boje, tak v současné době je hlavním smyslem eliminace rizika ztrát v kontextu úkolů jiných, než je přímý boj. Obranná postavení vojsk proto nahradily **základny** umožňující bezpečnou práci nejen vojenským orgánům, ale také nevládním organizacím.

1. Úvod

Působení sil a prostředků ženijního vojska při realizaci opatření ochrany vojsk je soustředěno na úkoly vyžadující speciální dovednosti nebo prostředky.

V rámci nebojových operací je ženijní podpora v oblasti ochrany vojsk realizována zejména formou poradenství, návrhů, zabezpečení materiálem a budování vhodných zařízení pro ochranu vojsk včetně základen, kontrolních a pozorovacích stanovišť.

2. Ubytování - všeobecně

Samotné budování vojenských základen, kde je řešena i otázka ubytování, se provádí na základě schváleného projektu.

Cílem budování je zodolnit prostor působení jednotek a současně vytvořit podmínky pro běžný život jednotek v prostoru v delším časovém rozpětí.

Důraz musí být položen na obranu prostoru, ochranu osob a techniky a možnost evakuace jednotek z prostoru.

2. Ubytování - všeobecně

Je vhodné rozdělit práce dle návrhu polního řádu na práce:

prvního pořadí

- jsou to práce, které vedou k zajištění efektivnosti paleb a odolnosti velení - obvodový perimetr, palebná postavení, nástražná signalizace, vybudování spojení, vybudování provizorních velitelských stanovišť, vjezd do základny, příjezdová komunikace.

druhého pořadí

- jsou to práce vedoucí ke zvýšení ochrany živé síly, výzbroje, techniky a mat, vybudování pevných velitelských stanovišť, pohotovostní úkryty, kuchyně, jídelna, **ubytování vojska**, hygienické zázemí, provizorní ubytování.

dalšího pořadí

- jsou to práce vedoucí k dalšímu zvyšování ochrany a komfortu vojsk.

2. Ubytování - všeobecně

Požadavky kladenými na ubytování vojsk při plnění důležitých úkolů a činností, lze způsob ubytování příslušníků jednotky rozdělit do dvou fází:

Zabezpečení ubytování pro příslušníky stavební jednotky, která bude provádět výstavbu základny – doporučuje se ve stanech v ubytovacích prostorách budoucí základny.

Ubytování pro příslušníky jednotky, která bude zabezpečovat provoz a chod této základny (přesahující dobu ubytování 6 měsíců) – doporučuje se v ISO kontejnerech nebo dřevostavbách.

2. Ubytování - všeobecně

Stany

Pro krátkodobé ubytování jsou nejvhodnější typy stanů s tzv. nafukovací konstrukcí a s možností vzájemného spojování do větších celků.

Každý stan musí být vybaven podlahovým systémem, tepelně izolační vložkou a vstupními otvory pro vytápění, klimatizaci a elektrickou energii.

Stany musí být uzpůsobeny tak, aby jejich kotvení k podkladu nabízelo dvě možnosti - pomocí kolíků a trnů, nebo zátěží (pytle s pískem, nádoby s vodou).

2. Ubytování - všeobecně

Kontejnery ISO

Z hlediska dlouhodobější perspektivy působení zahraniční mise v dané lokalitě přináší ubytování v kontejnerech podstatně lepší komfort ubytování.

Je to však za cenu vyšších nákladů na přepravu a samotnou manipulaci a usazení pomocí manipulační techniky.

Výhodou je, že se jedná o kompletní ubytovací buňku s veškerým potřebným příslušenstvím bez dalších požadavků na vybavení a úpravy.

2. Ubytování - všeobecně

Dřevostavby

Jedná se o lehké montované stavby, které jsou využívány k výstavbě na základnách v zahraničních misích pro jednotky s dlouhodobějším působením.

3. Ochrana základny

Dokud není vybudována dostatečně fungující obvodová ochrana, nemůže začít jakákoliv výstavba infrastruktury základny.

Obvodový perimetr se musí neustále zdokonalovat, aby se minimalizovaly možnosti ohrožení provozu základny.

Otázka obvodového perimetru je jednou z nejdůležitějších. Pokud se podíváme na hierarchii budování základny, tak výstavba těchto konstrukcí je vždy prováděna na prvním místě.

Obvodový perimetr - obvodovým perimetrem je myšlena oblast, kterou je nutno zabezpečit a střežit dostupnými silami a prostředky.

3. Ochrana základen

Při zajišťování bezpečnosti jakéhokoliv objektu se musí vycházet z dané lokality a situace v blízkém okolí. To určuje rozsah a náklady bezpečnostních opatření pro ochranu osob, materiálu a techniky v chráněném objektu.

Při posuzování nutných opatření si můžeme ochranu celého objektu rozdělit z hlediska jednotlivých ochranných zón na:

- Bariérovou ochranu – oplocení, zdi, vstupy, vrata, vjezdy;
- Perimetrickou ochranu – obsahuje ochranu volného prostoru mezi plotem a budovou;
- Ochrana budov – ochrana pláště budovy a vstupních otvorů.

3. Ochrana základen

Bariérová ochrana je tvořena především:

A. Obranným valem

3. Ochrana základen

B. Strážními věžemi

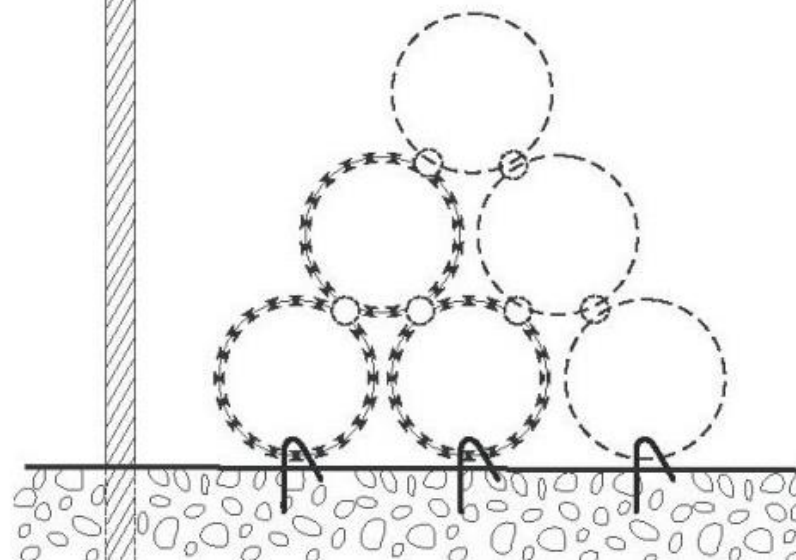
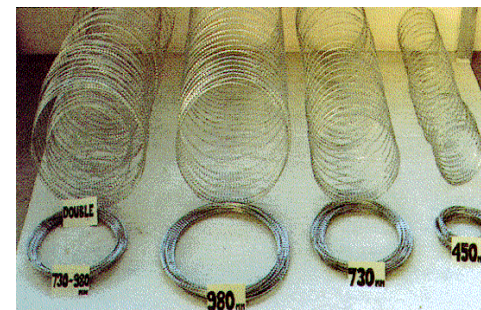
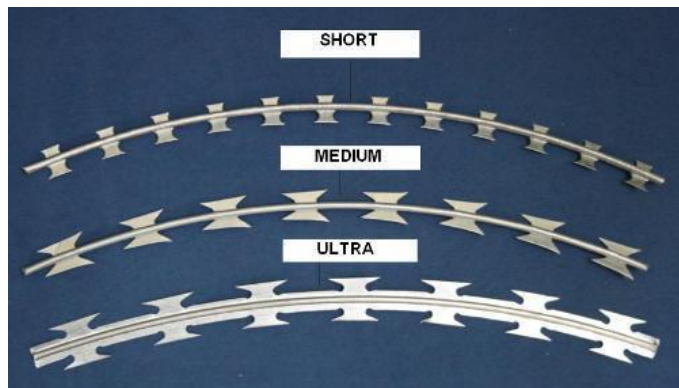
3. Ochrana základen

C. Pozorovacími stanovišti

3. Ochrana základen

D. Ochranou pomocí oplocení ze žiletkového drátu

3. Ochrana základen

E. Vjezdy na základnu

Stanoviště je opatřeno mnoha bezpečnostními prvky.

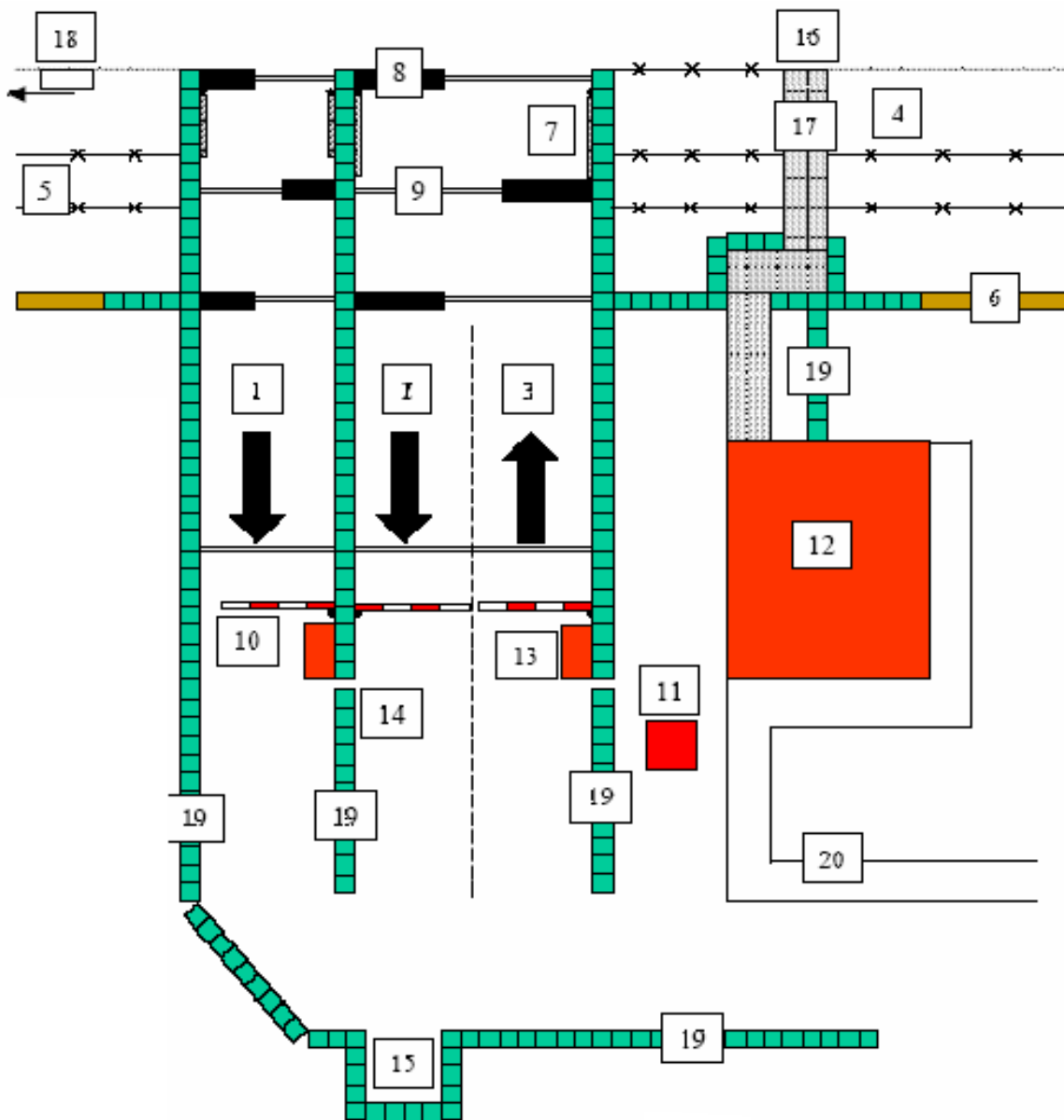
Ty mají v první řadě detekovat případné nebezpečí např. ve formě ukrytých výbušnin.

K tomuto účelu jsou tato stanoviště vybavena moderními detekčními systémy.

Kontrolní stanoviště zajistí bezpečný a kontrolovaný vstup osob a vozidel.

3. Ochrana základen

1. Příjezdový pruh pro nákladní automobily
2. Příjezdový pruh pro osobní automobily
3. Odjezdový pruh pro vozidla
4. Obvodové oplocení
5. Obvodové oplocení
6. Ochranný val ze sypané zeminy
7. Detektory výbušnin
8. Konstrukční hranice
9. Zpomalovací/blokovací prvky
10. Závory
11. Vybíjecí místo
12. Kontrolní stanoviště
13. Vybíjecí místo
14. Průchod mezi bloky
15. Strážní objekt
16. Vstup pro pěší
17. Přístupová cesta pro pěší
18. Příkop
19. Obranné valy
20. Komunikace uvnitř základny

Na schématu je zobrazena jedna z mnoha možností provedení kontrolního stanoviště při vjezdu do vojenského tábora.

3. Ochrana základen

F. Kontrolní a propouštěcí stanoviště

Důvodem zřizování těchto stanovišť je zabránit jakémukoliv proniknutí nebezpečného materiálu nebo osob do prostoru, který je takto chráněn.

Prostředky, kterými se snažíme poskytnout stanovišti dostatečnou ochranu, budujeme v tomto pořadí:

- *oplocení perimetru, drátěné zátarasy;*
- *zpomalovací zábrany, stanoviště strážního zajištění, výstražné a informační zajištění, osvětlení pro nepřetržitý provoz;*
- *výstavba pozorovacích stanovišť, protidopravních zábran, ochranných a účelových staveb.*

4. Ochranné stavby a jejich rozdělení

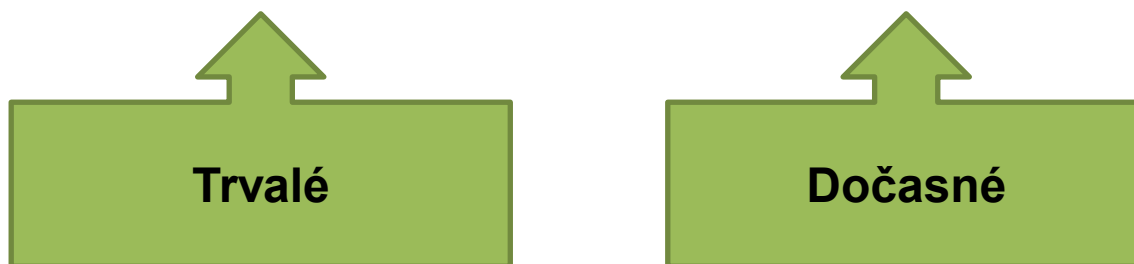
OCHRANNÉ STAVBY – jsou ženijní stavby, které umožňují v boji přímou ochranu živé síly, techniky a materiálu před účinky prostředků ničení protivníka, skrytý manévr pod palbou protivníka, účinné vedení vlastní palby a pevné velení vojskům.

KOMPLEXEM OCHRANNÝCH STAVEB – se rozumí soustava staveb budovaná k ochraně vojsk nebo jiných cílů proti účinkům paleb protivníka a úderů zbraní hromadného ničení a zabezpečující činnost podle záměru použití sil a prostředků v boji.

4. Ochranné stavby a jejich rozdělení

Rozdělení ochranných staveb a komplexů ochranných staveb z vševojskového hlediska.

A. Podle doby, po kterou uchovávají svůj význam a použitelnost

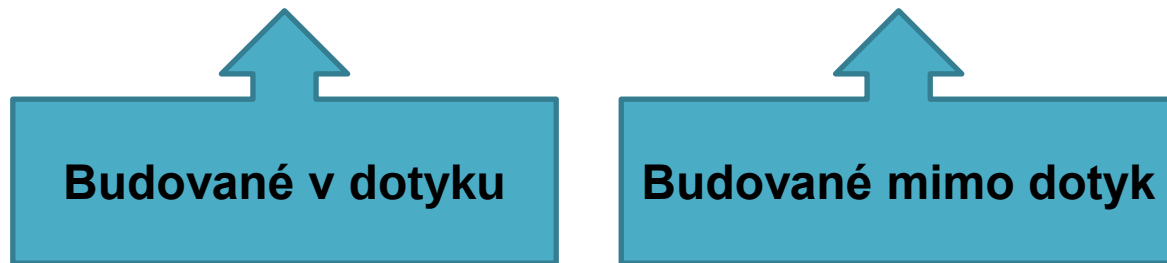

B. Podle časových podmínek budování

4. Ochranné stavby a jejich rozdělení

C. Podle ovlivnění budování činností nepřítele

D. Podle významu

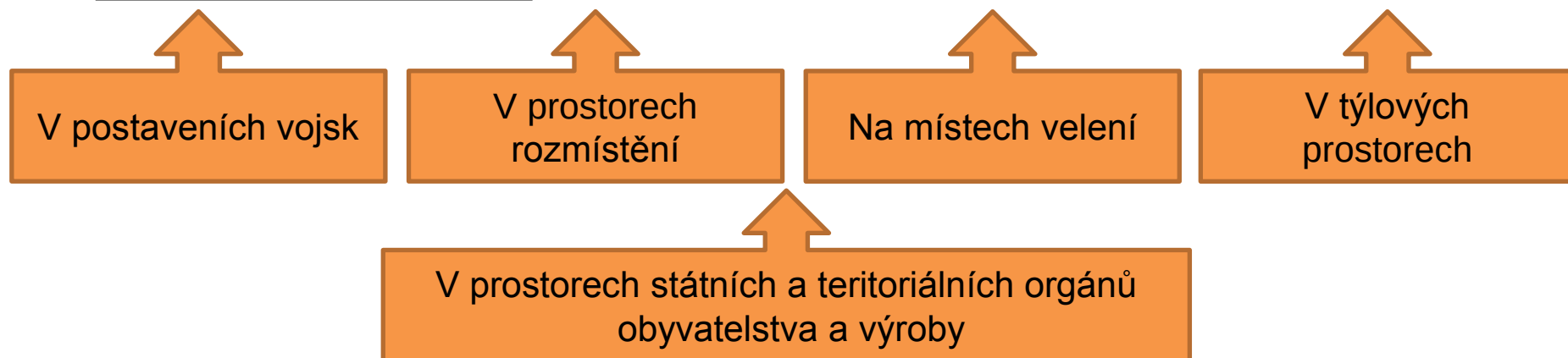

4. Ochranné stavby a jejich rozdělení

E. Podle doby budování

F. Podle místa budování

5. Závěr

Ženijní opatření ochrany vojsk, jako úkol všeobecné ženijní podpory, se týká jednotek všech druhů vojsk a je plněn v rozsahu, který odpovídá jejich předurčení, vybavení ženijními prostředky a způsobu plnění úkolů.

5. Závěr

Jednotky ženijního vojska sehrávají při realizaci ženijních opatření ochrany vojsk rozhodující roli.

Vzhledem ke svému předurčení a vybavení ženijními prostředky se významně podílejí formou ženijní podpory na realizaci ženijních opatření ochrany vojsk.

Jsou schopny budovat především ochranné stavby a upravovat stávající objekty, zřizovat zátarasy, plnit úkoly v oblasti průzkumu a také klamání protivníka.

Z hlediska použitelnosti jsou to především ženijní a stavební jednotky vybavené prostředky k úpravě terénu (cest, prostorů základen a jejich perimetrů).

Základní a doporučená literatura:

1. ZELENÝ, J. (S - 10490) *Všeobecná ženijní podpora*. Brno: UO, 2011;
2. STANAG 2394-ATP-52(B) *Ženijní doktrína pozemních sil*;
3. Návrh předpisu Vševojsk-2-2. *Ženijní zabezpečení boje*. Praha 2004;
4. Pomůcka „*Organizace, vybavení, možnosti a zásady použití ženijního vojska a záchranných praporů*“. Praha 2006.

Úkoly pro samostatnou práci:

- Pojednejte všeobecně o ubytování vojsk na základnách.
- Charakterizujte možnosti ochrany základen v zahraničních operacích.
- Popište stručně ochranné stavby a jejich rozdělení v rámci AČR.